

Kevan kuntapäätäjäbarometri

Kyselytutkimus kunta- ja
hyvinvointialuepäättäjille
sekä johtaville viranhaltijoille

Tulevaisuuden näkymät, irtisanomiset ja
lomautukset sekä palvelutuotannon muutokset

Kevät 2024

Tutkimuksen tausta

- Keva toteutti keväällä 2024 suomalaisille kunta- ja aluepäättäjille sekä johtaville viranhaltijoille kohdennetun kuntapäättäjäbarometri - kyselytutkimuksen. Tutkimuksen kohderyhminä olivat suomalaiset kuntien ja hyvinvointialueiden poliittiset päättäjät sekä kuntien ja alueiden ylin virkamiesjohto.
- Kysely toteutettiin verkkokyselynä helmi-maaliskuun aikana. Tiedonkeruu toteutettiin henkilökohtaisilla sähköpostikutsuilla. Vastauksia saatiin yhteensä 947 (1156) kappaletta, joista 874 (1028) oli poliittisten päättäjien vastauksia ja 73 (128) kuntien virkamiesjohdon vastauksia. Tutkimuksen vastausprosentti oli 10,3 % (11,3), joka on kohtuullisen hyvä tulos vastaavanlaisissa päättäjille suunnatuissa tutkimuksissa. Kuntien ja alueiden virkamiesjohdon vastausprosentti oli 15 % (19,7) ja vastaavasti poliittisten päättäjien vastausprosentti oli 10 (10,8) %. (suluisia luvut vuoden 2022 barometristä)

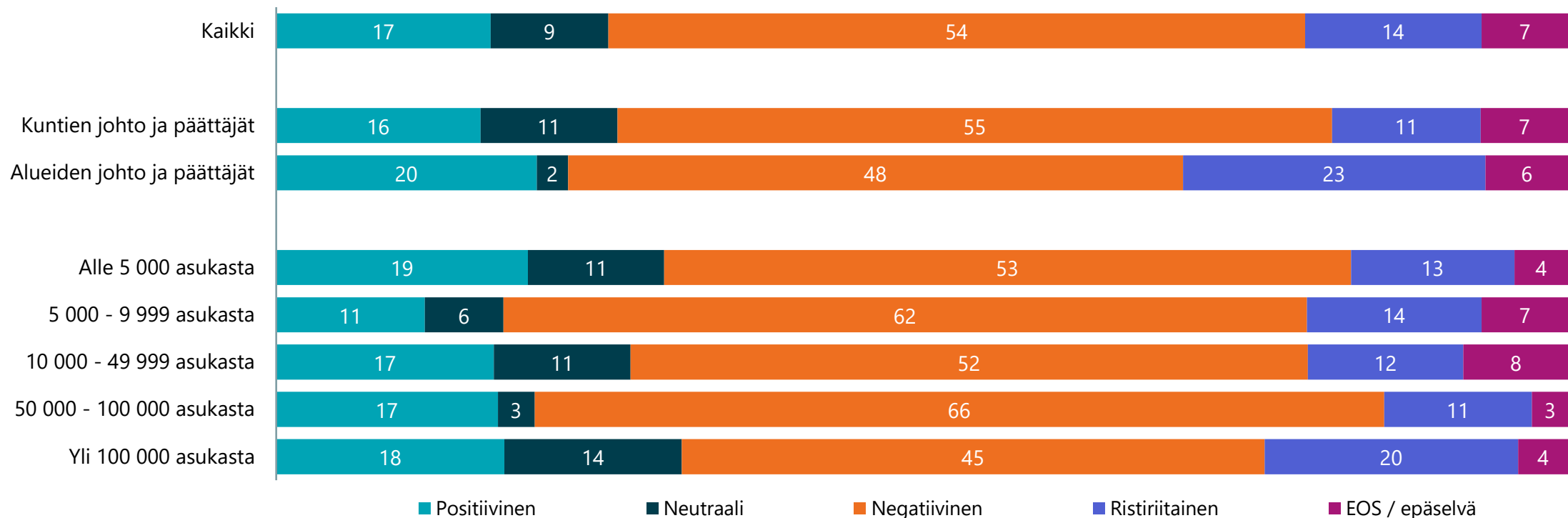

Tulevaisuudennäkymät

Reilu kaksi kolmesta päättäjistä näkee kunnan tai hyvinvointialueen tulevaisuuden negatiivisena tai ristiriitaisena hyvinvointialueudistuksen jälkeen

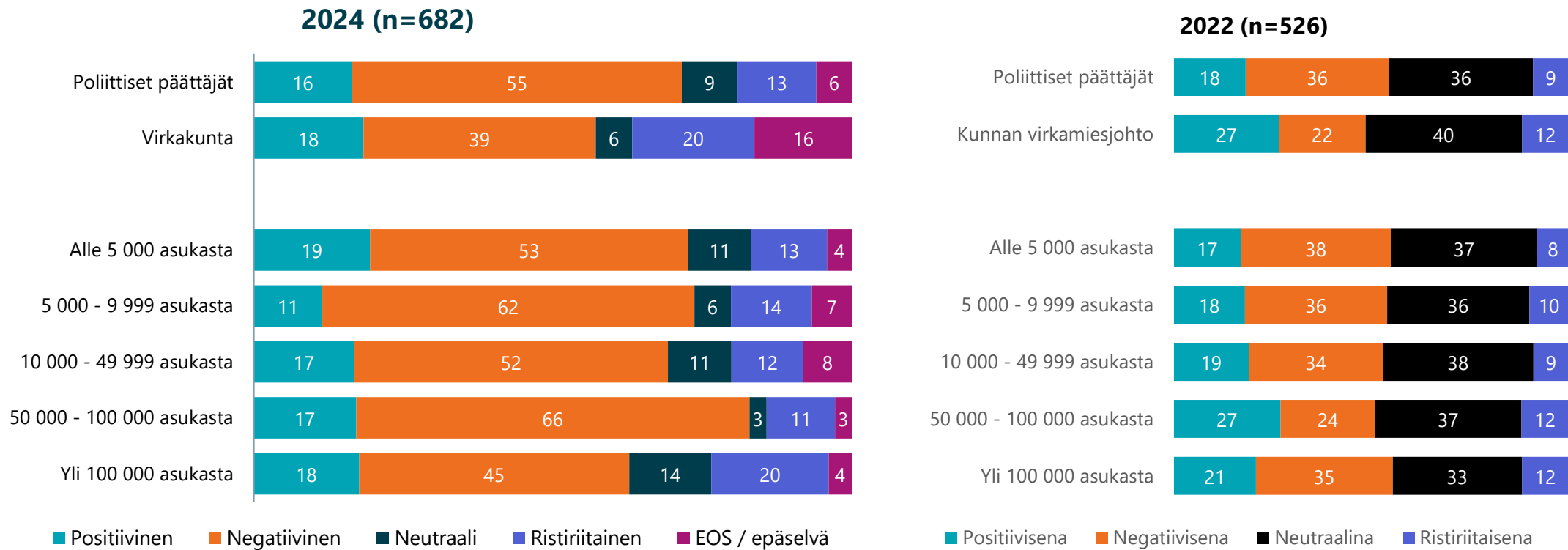
Millaisena näette kuntanne/alueenne tulevaisuuden hyvinvointialueudistuksen jälkeen? Avoimet vastaukset luokiteltu määrällisiksi vastausten sävyn mukaan. Avoimeen kommenttikenttään tuli yhteensä 682 avointa vastausta. Hyvinvointialuepäättäjiltä ja -johdolta saatiin 124 vastausta ja kuntapäättäjiltä ja -johdolta 558 vastausta. (%)

2024 (n=682)

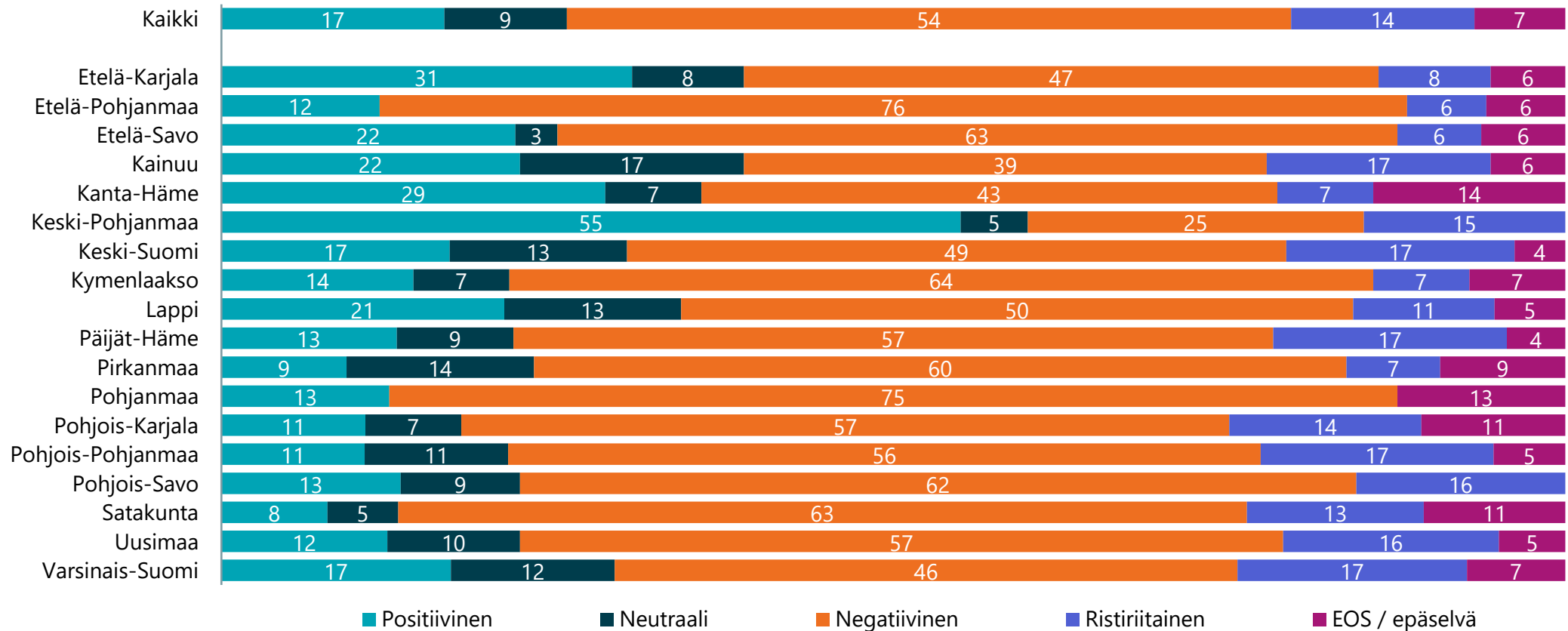
Tulevaisuudennäkymät ovat heikentyneet etenkin 50 000 – 100 000 henkilön asukaskestitymissä

Millaisena näette kuntanne/alueenne tulevaisuuden hyvinvointialueuudistuksen jälkeen? Avoimet vastaukset luokiteltu määrällisiksi vastausten sävyn mukaan. Vertailu vuosien 2022 ja 2024 välillä.

Positiivisimpan tulevaisuus hyvinvointialueuudistuksen jälkeen nähdään Keski-Pohjanmaalla, heikoin tilanne Etelä-Pohjanmaalla

Millaisena näette kuntanne/alueenne tulevaisuuden hyvinvointialueuudistuksen jälkeen? Avoimet vastaukset luokiteltu määrällisiksi vastausten sävyn mukaan. (n=632-682, %)

Vastauksissa nousee esiin vakava huoli taloudesta ja palveluverkosta, siltikin vastauksista huokuu luottavaisuutta 1/2

Millaisena näette kuntanne/alueenne tulevaisuuden hyvinvointialueuudistuksen jälkeen? Havaintoja avoimista vastauksista

Kuntien virkamiesjohto

Kuntien virkamiesjohto kertoo olevansa toisaalta aika luottavainen tulevaisuuden suhteen, mutta huoli kunnan talouskehityksestä ja palveluverkoston kehityksestä sekä työvoimapulaan liittyvät asiat nousevat esiin useissa vastauksissa.

Kuntien poliittiset päättäjät

Kuntien poliittisten päättäjistä iso osa näkee kunnan talouskehityksen joko huolestuttavana, heikkona, surkeana tai jopa katastrofialisena. Esiin nostetaan useissa vastauksissa sote-uudistuksen vaikutukset kunnan rahoitukseen ja palveluverkkoon. Useissa vastauksissa tuodaan esille kunnassa käynnissä olevat talouden sopeutustoimet, joiden onnistumisen myötä kuitenkin koetaan tilanteesta selviytyvän. Pieni osa vastaajista taas näkee kunnan taloustilanteen tällä hetkellä kohtalaisena, vakaana tai jopa hyvänä. Siltikin pitkän ajan näkymä koetaan haastavana ja huolestuttavana.

Vastauksissa nousee esiin vakava huoli taloudesta ja palveluverkosta, siltikin vastauksista huokuu luottavaisuutta 2/2

Millaisena näette kuntanne/alueenne tulevaisuuden hyvinvointialueuudistuksen jälkeen? Havaintoja avoimista vastauksista

Hyvinvointialueiden virkamiesjohto

Hyvinvointialueiden virkamiesjohto tuo esiin sen, että talouden sopeuttamisen määräaika on kovin lyhyt ja sopeutussummat ovat euromääräisesti tiukat. Tämän lisäksi esiin nousee työvoimapulan toiminnalle asettamat haasteet. Vastauksista myös todetaan, että uudistus on vasta alussa ja määrätietoisella työllä on mahdollista päästä hyvinvointialueuudistukselle asetettuihin tavoitteisiin.

Hyvinvointialueiden poliittiset päättäjät

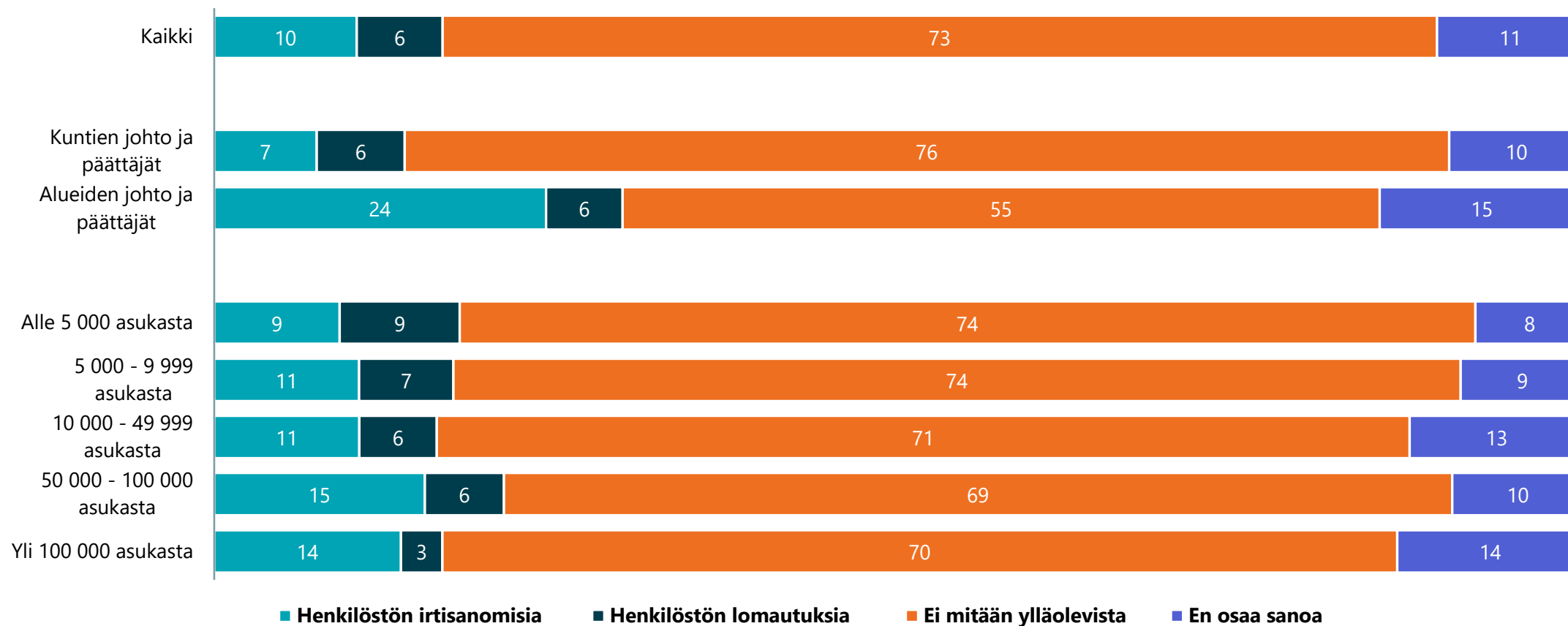
Hyvinvointialueiden poliittiset päättäjät tuovat esiin pääsääntöisesti rahoituksen vähäisyyden sekä huolet palveluverkoston karsimisesta. Vastauksissa toisaalta korostetaan, että ”iso laiva kääntyy hitaasti, mutta suunta on selvillä” ja työtä ja toimia tehdään tällä hetkellä kovasti. Vastauksissa tuodaan myös esiin se, että hyvinvointialueuudistus saadaan kyllä onnistumaan, mutta se vaatii aikaa ja tekoja.

Palvelutuotannon
muutokset,
irtisanomiset ja
lomautukset

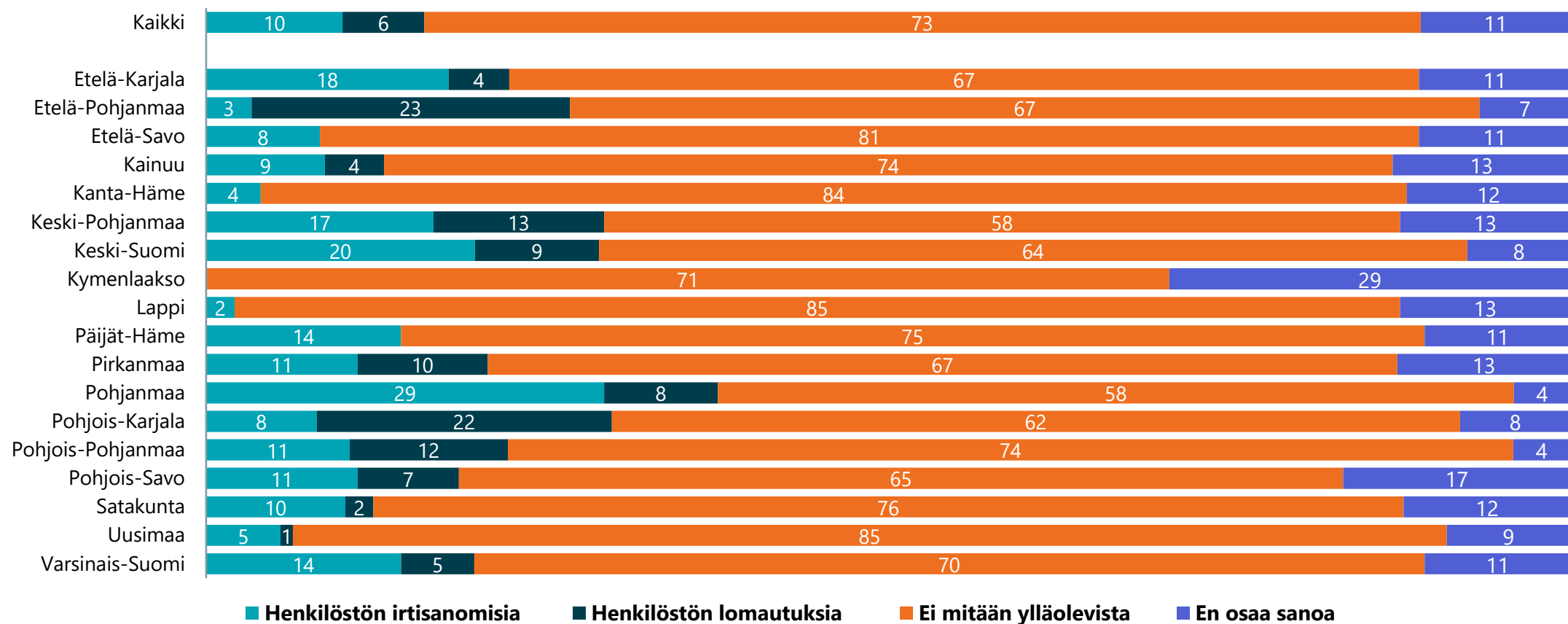
Etenkin hyvinvointialueilla on suunnitteilla tänä vuonna henkilöstön irtisanomisia ja lomautuksia

Onko kunnassanne/alueellanne suunnitteilla tänä vuonna jotain seuraavista... (n=830-923, %)

73 prosenttia vastaajista kertoo, että suunnitteilla ei ole henkilöstön irtisanomis- tai lomautuksia. Maakunnittain vastauksissa on hieman eroja

Onko kunnassanne/alueellanne suunnitteilla tänä vuonna jotain seuraavista... (n=830-923, %)

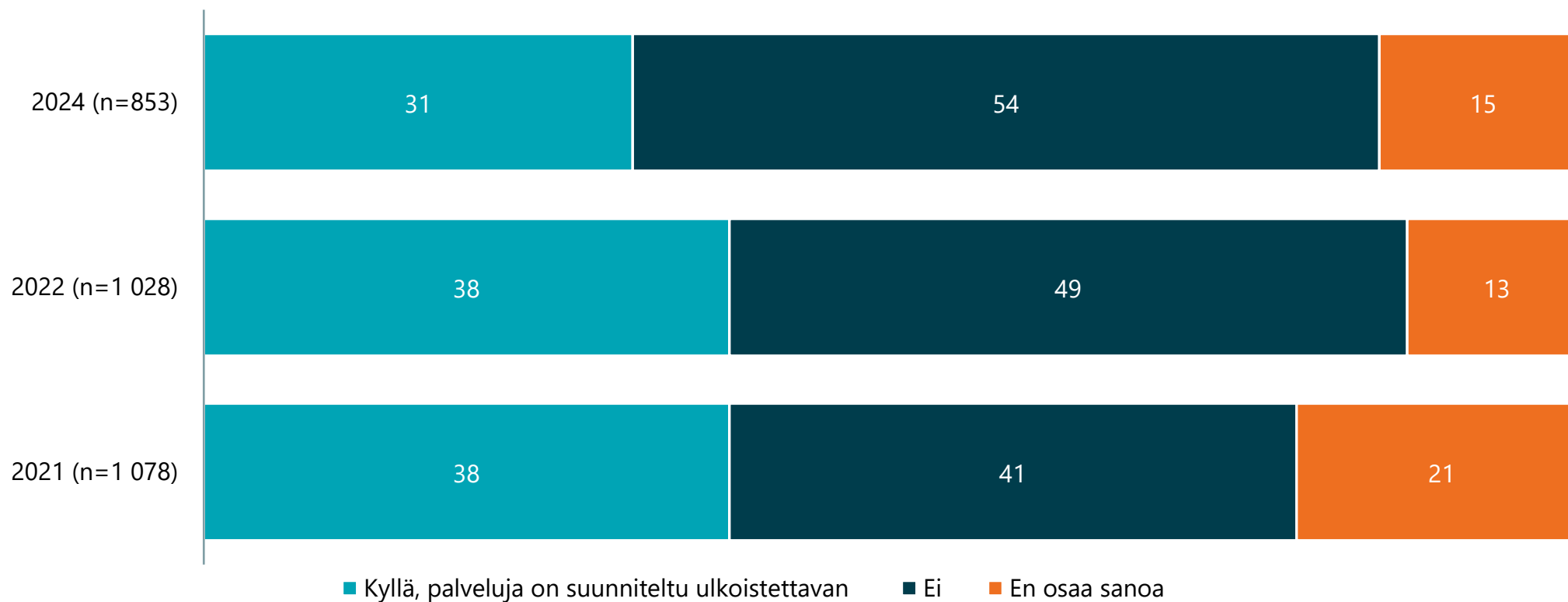

Palvelutuotannon
järjestämisen tavat ja
palveluiden
ulkoistaminen/yksityi-
stäminen

Verrattuna vuoteen 2022 entistä pienempi osa päättäjistä arvioi kunnassaan olevan suunnitteilla palveluiden ulkoistamista yksityisen palveluntuottajan tuotettavaksi osittain tai kokonaan

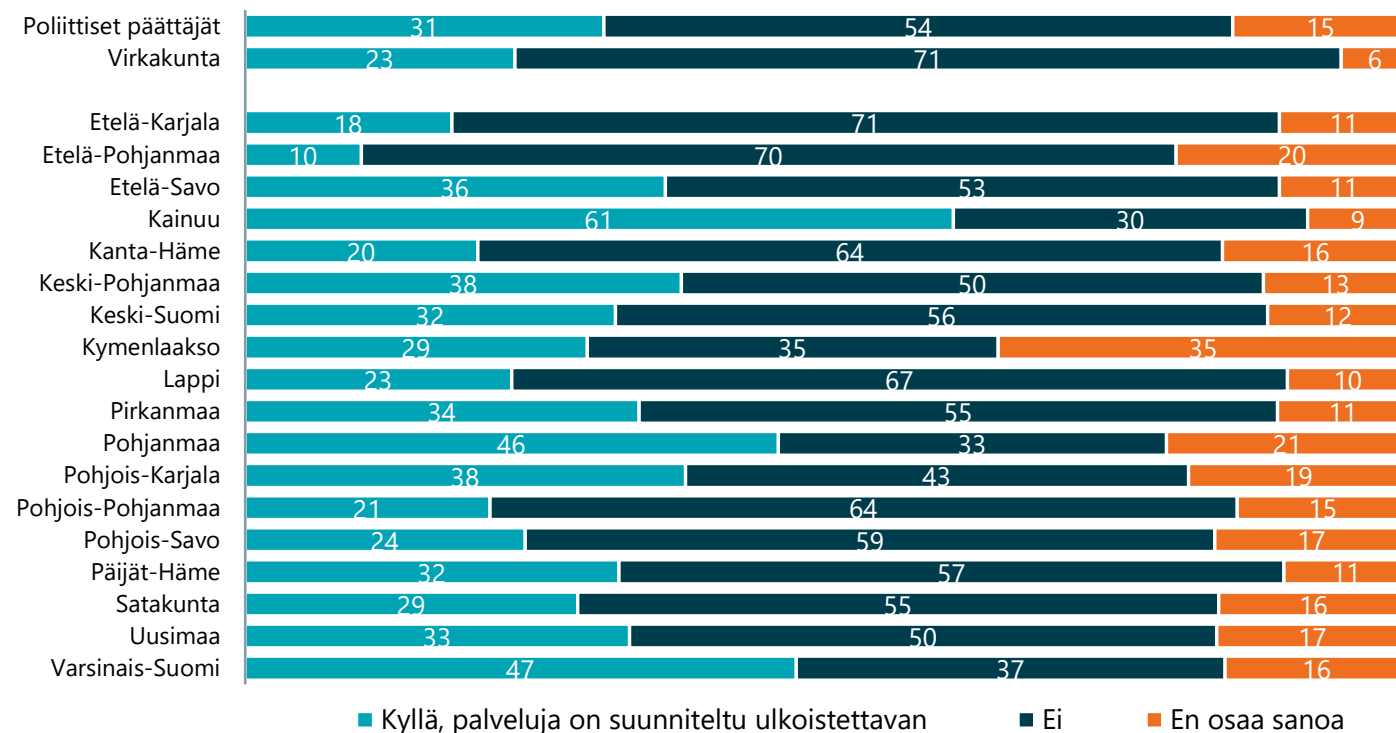
Onko kunnassanne/alueellanne suunnitteilla palveluiden ulkoistamista yksityisen palveluntuottajan tuotettavaksi osittain tai kokonaan? Vertailu tehty poliittisten päättäjien vastausten perusteella. (%)

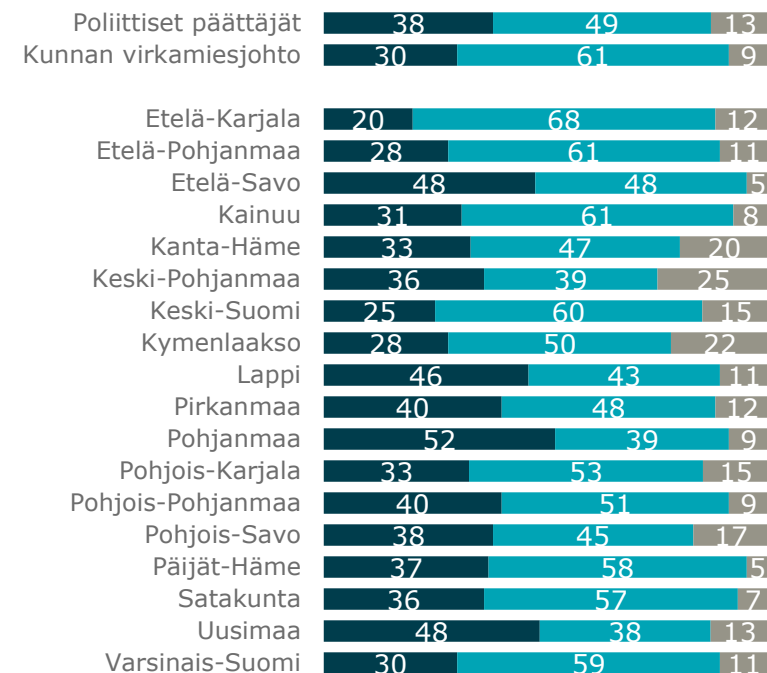
Erityisesti Kainuussa, Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa on vastaajien mukaan suunnitteilla palveluiden ulkoistamista

Onko kunnassanne/alueellanne suunnitteilla palveluiden ulkoistamista yksityisen palveluntuottajan tuotettavaksi osittain tai kokonaan? (%)

2024 (n=922)

2022 (n=1156)

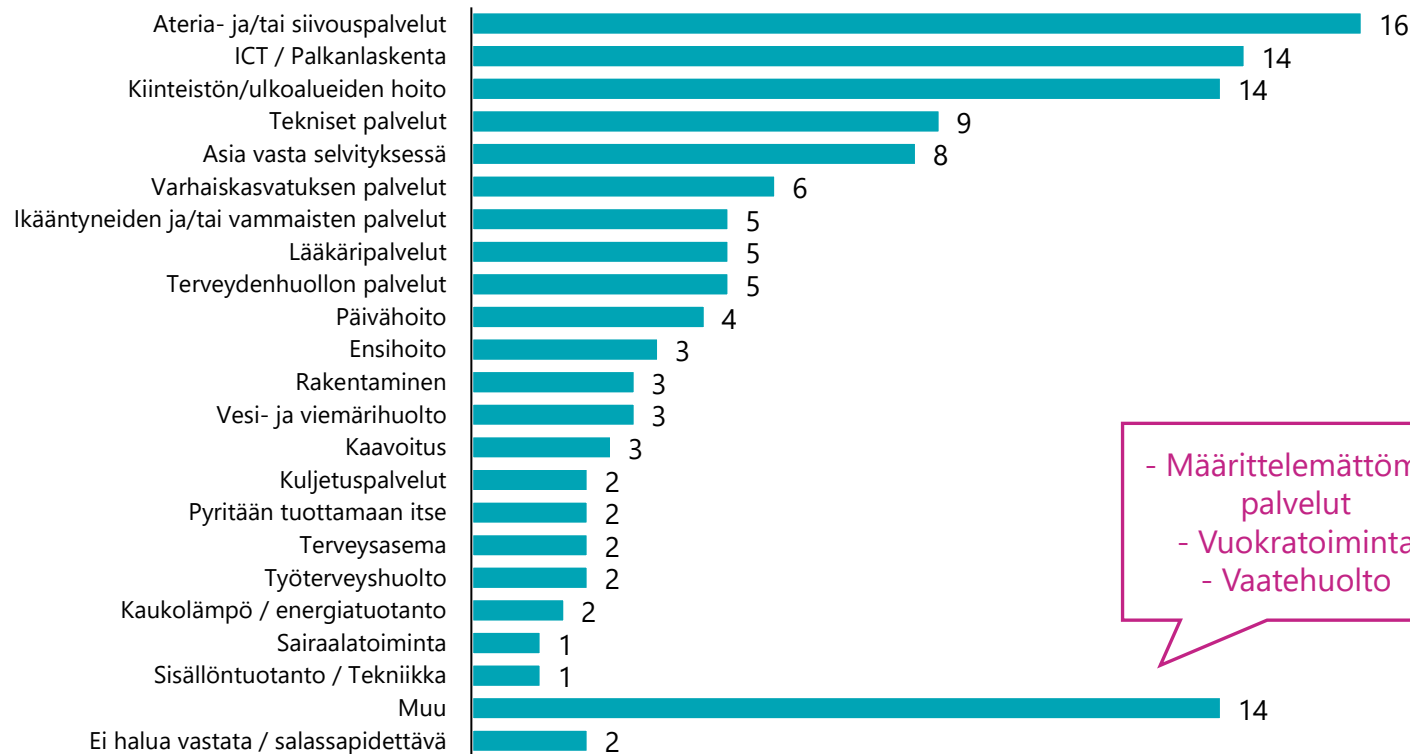

■ Kyllä, palveluja on suunniteltu ulkoistettavan ■ Ei ■ En osaa sanoa

Useimmiten yksityisen palveluntuottajan tuotettavaksi suunnitellaan ulkoistettavan ateria- ja/tai siivouspalveluita sekä ICT tai palkanlaskentaa

Vastasitte, että kunnassanne/alueellanne on suunnitteilla palveluiden ulkoistamista yksityisen palveluntuottajan tuotettavaksi osittain tai kokonaan. **Mitkä palvelut kunnassanne/alueellanne on suunniteltu ulkoistettavan** osittain tai kokonaan? Avoimet vastaukset muutettu määrällisiksi vastausten sisällön perusteella. Kaikki vastaajat. (%)

2024 (n=233)

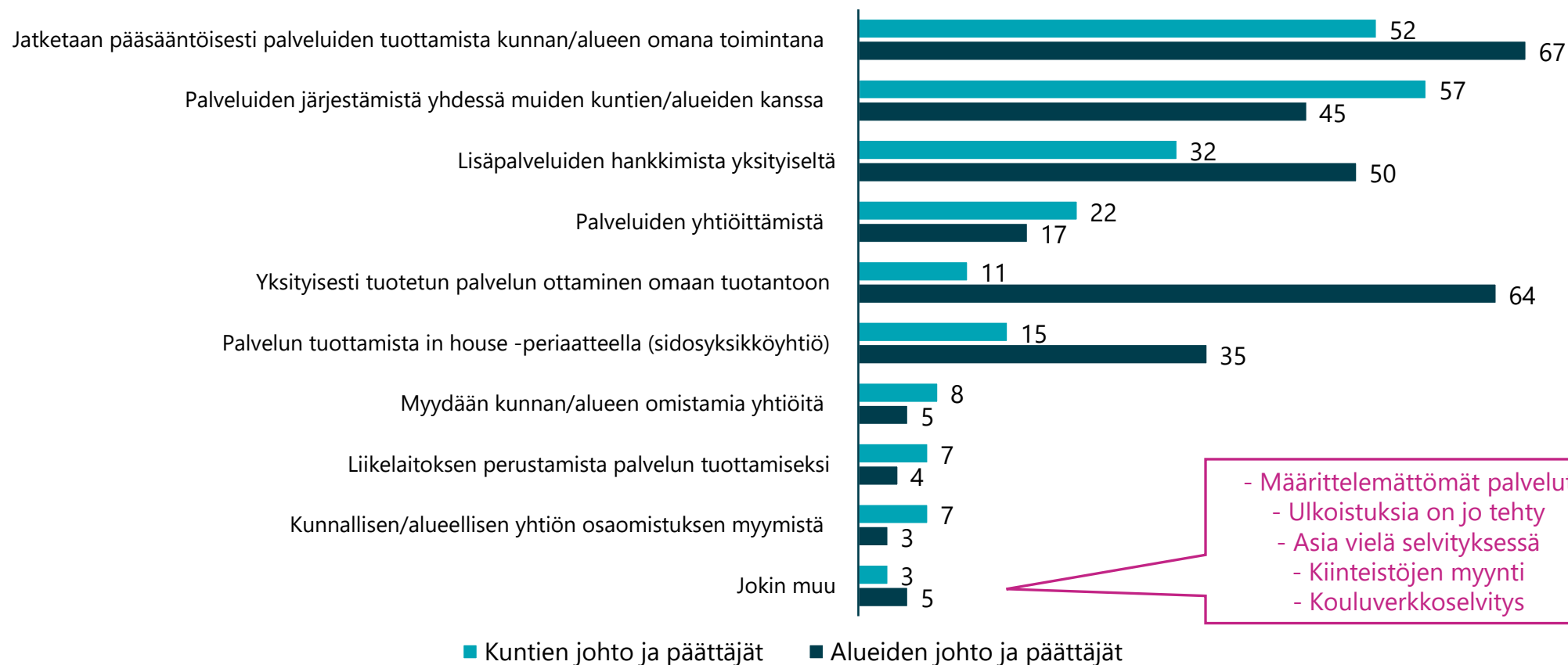
- Määrittelemättömät palvelut
- Vuokratoiminta
- Vaatehuolto

2022 (n=344)

Erityisesti hyvinvointialueilla pyritään jatkamaan pääsääntöisesti palveluiden tuottamista omana toimintana tai ottamaan yksityisesti tuotettu palvelu omaan tuotantoon

Mitä seuraavista keinoista kunnassanne/alueellanne on suunnitteilla palvelurakenteen kehittämiseksi? Voitte valita alla olevasta listasta useamman eri vaihtoehdon. Vertailu kunta- ja aluepäättäjien ja johdon välillä. (n=857-861, %)

- Määrittelemättömät palvelut
- Ulkoistuksia on jo tehty
- Asia vielä selvityksessä
- Kiinteistöjen myynti
- Kouluverkkoselvitys

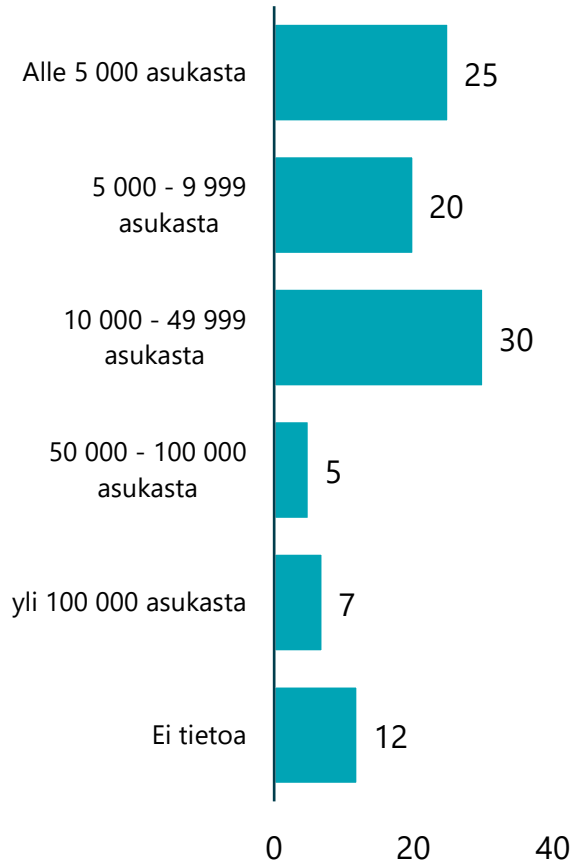
Vastaajien taustatiedot

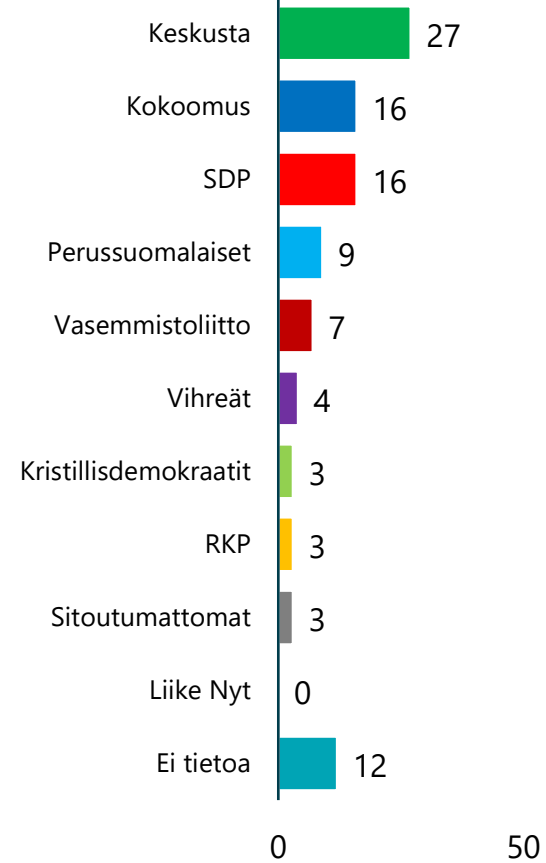
Vastaajien taustatiedot, kunnan koko, maakunta

(n=947, %)

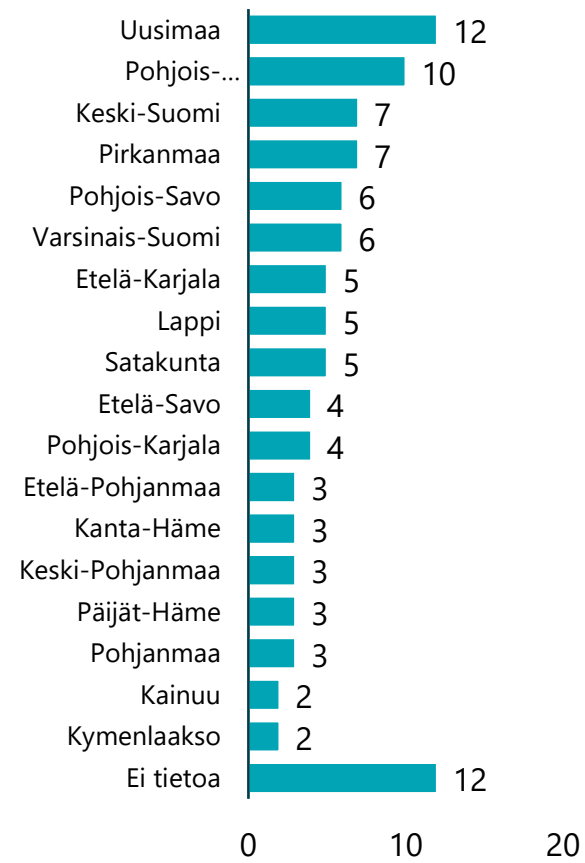
Kunnan kokoluokka

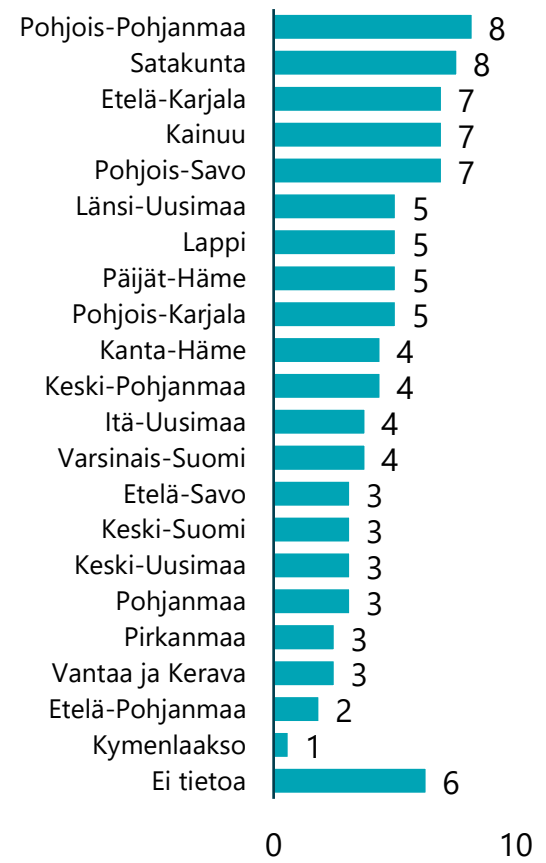
Puolue

Maakunta

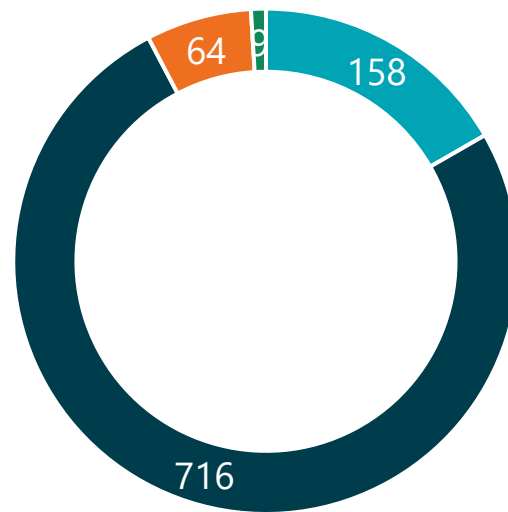
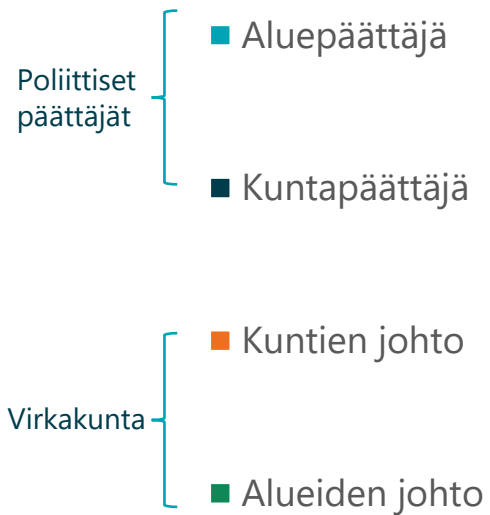
Hyvinvointialue

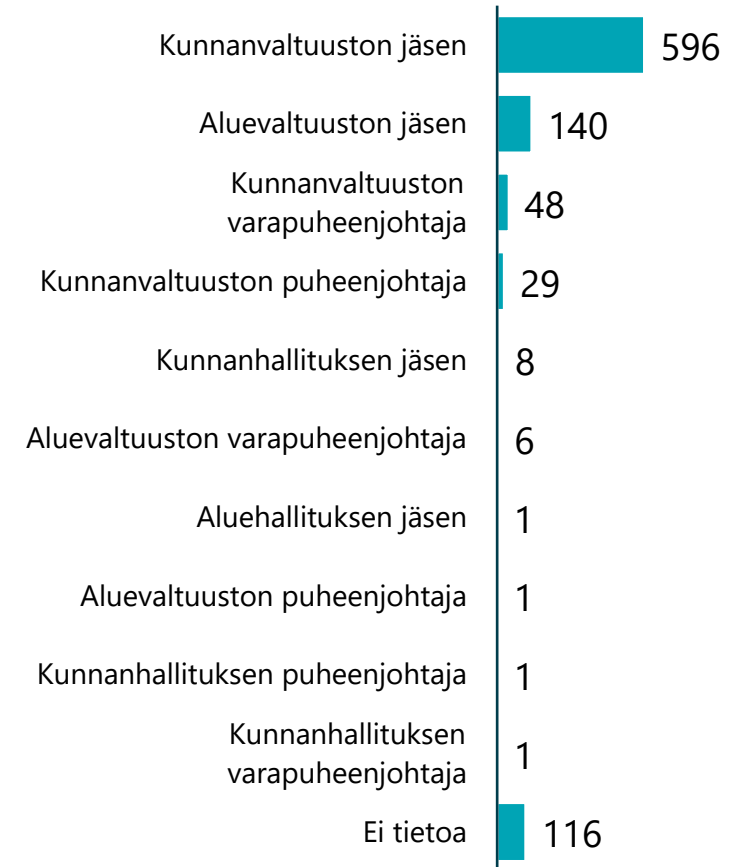
Vastaajien taustatiedot, hallinnon taso

(n=947, vastaajien lukumäärät)

Hallinnon taso

Titteli

0 1000